

■ **Filharmóniai koncert**

Klasszikus és modern

A hétfői filharmóniai koncert programöszeállítása meglehetősen rendhagyónak tűnt, hiszen Haydn és Mozart társaságában ritkán hallhatunk olyan ízig-vérig modern, meg-hökkentő zenét, mint Szőllősy András Sonorita című kamaraműve. Ez a muzsika úgy hatott, mintha zűrzavaros, problémákkal terhes hétköznapiaink törtek volna be a koncertterembe. Mindenesetre merész vállalkozás volt a bemutatása ebben a környezetben.

Az est vendégművésze a japán Yasuko Mitsui volt, aki elsőként Haydn e műfajban legkiemelkedőbb alkotását, a D-dúr zongoraversenyt adta elő. Feltűnően szép volt a melodikus hangzású középső tétel, amint a jelentéktelennek tűnő „kopogó” témából kibomlott a szépen ívelő zenei párbeszéd szólóhangszer és zenekar között. A zárótétel pattingós magyaros ritmusával és Mitsui pergő zongorajátékával szintén élvezetes volt.

Mozart B-dúr zongoraversenyének elegáns fordulatait,

társasági csevegésre emlékeztető játékos könnyedsége, változatos témái, a zongoraszóló gyöngyöző futamai méltán nyerték el a közönség tetszését.

Yasuko Mitsui zongorajátékát a szigorú precizitás, kiváló technikai felkészültség, a zeneszerző utasításainak hű követése jellemezte.

Szerencsés választás volt a hangverseny záródarabjaként bemutatott Prokofjev Klasszikus szimfónia. A sziporkázóan szellemes, vonósokra épített első tétel, a humoros karakterű fagottkíséret, a lassú tétel karcsú dallamívének ihletett megjelenítése és a Gavotte archaizáló témájának előadása technikailag jól felkészült és érzékeny muzsikusokból álló zenekart igényel.

Prokofjev szikrázóan szellemes, virtuóz művének bemutatásával – Molnár László karmester biztos és könnyed dirigálásával – a Szegedi Szimfonikus Zenekar megérdemelt sikert aratott.

Gresó Erzsébet

Kuka

Egy gúnyrajzon óriási tintatartókkal jellemezték az egyes országokban uralkodó bürokratikus állapotokat. Sok fölösleges papírmunka, hiábavaló kimutatások és fölöslegesen bonyolított ügymenetek, melyek mind nehezítik az állam és annak polgárának dolgát. Hazánknak jutott a legnagyobb kalamár.

Az ábrát jónéhány évvel ezelőtt vetette papírra a élesszemű grafikus, aki ráadásul látnok is volt, hiszen ma is aktuális még alkotása. Sőt.

Ám van valami csodálatos ebben az óriási papírhalmazban, az ügyiratok

kötegében. Nevezetesen a nyelvezetük. A bürokrácia díszkrét bája.

Rettenő hivatalos, pontos és precíz megfogalmazás, melyet általában földi halandó nemigen érthet meg. A napokban került a kezembe egy falragaszok tiltott elhelyezése miatt szabálysértési eljárás kezdeményezésével fenyegető levél. A legbájosabb benne a megszenstelenített hely megnevezése: „...valamint a Városgondnokság által elhelyezett szemétyűjtő és hirdetőberendezés egyesített funkcióját betöltő utcabútorán...”.

Lehet, hogy ezért fogy nálunk ennyi tinta? Ezt a tárgyat ugyanis a „rendes” emberek úgy hívják: kuka.

T. V.

■ Néhány napja tudósítottunk az önkormányzat kulturális bizottságának egyik, félreértésektől dús üléséről, amelyen a színház vezetői is ott voltak. A cél az lett volna, hogy a költségvetési vita előtt (február 11-i közgyűlés) legalább a kulturális bizottság tagjai legyenek tájékozottak a színház különös anyagi helyzetéről, ám e téma helyett a színész- és énekes-foglalkoztatás, az operaelőadások időbeli arányai, valamint az operabarátok levele került terítékre. Az alábbiakban – a színház gazdasági igazgatójától, Koha Zsuzsannától kért adatok alapján – igyekszünk rövid áttekintést adni arról, hogy a legújabb jogszabályi előírások végrehajtása milyen plusz kiadásokkal terheli a színházi költségvetést. Ez azért lehet érdekes, mert nem hivatalos forrásból szerzett információink szerint az önkormányzat költségvetés-tervezete körülbelül a tavalyi szinten határozza meg a színház fenntartására szánt összeget.

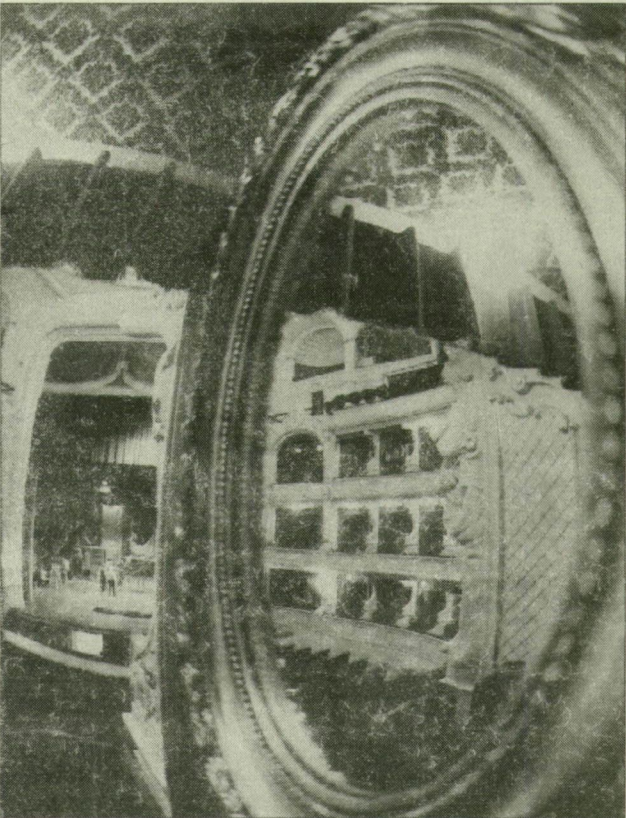
A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény rendelkezései értelmében az elmúlt év decemberében kifizették a 13. havi béreket a Szegedi Nemzeti Színházban. A kerekén 9 millió forint már az idei költségvetést terheli; ha nem számolunk béremeléssel, ugyanennyire lesz szükség megint, az idén decemberben. Ugyanez a jogszabály úgy rendelkezik a jubileumi jutalmakról, hogy a végrehajtás a szegedi színházban 250 ezer forint plusz költséget igényel. A törvény szerint kifizetendő vezetői pótlékok minimális szinten évi 3 millió 41 ezer forinttal terhelik a költségvetést.

A közalkalmazotti törvény, valamint az új Munka Törvénykönyve munkaidőre vonatkozó előírásait a jelenlegi színházi munkarendben

képtelenség végrehajtani.

Az alternatíva: 1. törvénytörés; 2. a szolgáltató egységek létszámának megduplázása; 3. a kötelezően biztosítandó szabadnapok miatt ok-

■ A törvényt tisztelni nem kell félnetek... ■ Adatok, tények - vita előtt ■ Vizitel a közgyűlés Meddig lesz színház?

Fotó: Nagy László

tóber végi évadkezdés. Egyiket sem lehet komolyan venni. A magyar színházak pillanatnyilag ott tartanak, hogy kiskapukat keresnek – és találnak – a jogszabályban. Például: ha „készenléti munkakörnek” nyilvánítják a színpadot kiszolgáló munkaköröket, akkor kérhetik annyi havi munkaóra teljesítését mondjuk egy díszletezőtől, amennyivel megoldható egy havi próba- és játékrend. De ebben az esetben fizetni kell a felemelt túlórapótlékot, plusz az úgynevezett elvett szabadnapokat kiadni, plusz pótlékolni.

Ha a kilenc fizetett munkaszüneti napon (március 15.,

október 23., Pünkösöd hétfő, stb.) játszanak, aznapra dupla díjat kell fizetni. Mindezt egyetlen ünnepnapon játszott operaelőadás esetén plusz 200 ezer forintos bérköltséget jelent. A szegedi színháznál évi 3 millió plusz kiadást...

Az idén, február 1-től további 125 ezret igényelne, hogy a 9 ezerre felemelt minimálbért mindenki elérje.

Az úgynevezett „tulik”, a foglalkoztatási kategóriánként szabályozott kötelező szolgáltatásamon felüli teljesítés (például színész esetén évi 60-120 előadás) problémája olyan bonyolult, hogy

nem merjük részletezni.

Csak egyetlen példa: a néhány éves, most is érvényben lévő kollektív szerződésben az akkori alapbérek figyelembevételével kategorizált, ma is érvényes tarifák szerint egy népszerű, vezető színész 8-900 forint túlmunkapénzt kap egy előadásért; ez kevesebb, mint egy mellékszereplő megbízási díja. Vagyis újra kellene szabályozni az egész dolgot, akinek kell, fölemelni a tarifáját – ez évi 2 milliós plusz bérköltséget igényelne.

Ha nem számolunk a törvényben előírt, 1994. január 1-től elérendő bérminimumokkal (ez egyébként a mai elképzelések szerint körülbelül 30 milliós bérigényt jelent a szegedi színháznál), akkor is 17,3 millió plusz költségről volt szó eddig. Nem volt szó viszont az inflációról, az anyag- és energia-, a posta-, a nyomdaköltségek, a szolgáltatási díjak, az üzemanyagárak emelkedéséről.

Következtetés:

valamit ki kell találni,

mert ha a közgyűlés a „bázison hagyja” a színház támogatására szánt összeget, ne adja Isten, annyit sem szavaz meg, mint tavaly, s a fönt emlegetett törvényeket sem módosítják (ha tetszik: „színháziasítják”), akkor a jelenlegi méreteken (három tagozat) és a jelenlegi rendszerben működésképtelen lesz a színház.

A kulturális bizottság, valamint a teljes képviselőtestület és az illetékes irodavezetők ma vendégségbe hivatalosak Thália szegedi templomába. A vendéglátóknak az a célja, hogy a képviselők teljeskörűen ismerjék meg a színházi munkafolyamatokat és körülményeket.

Sulyok

■ A HE a víz használatáért annak rendje és módja szerint akkor ki is fizetett 800 ezer forintot, de a későbbiekben is tisztességesen költött a kezelésében levő öt tó halasítására, partjainak rendezésére és medreinek karbantartására. A közösség olyannyira magáénak érezte a vizet, hogy tavaly szerezte volna végleg megvásárolni a mezőgazdasági szövetkeztől. Akkor elmaradt az adásvétel, mert a felek nem tudtak megegyezni az árban. A későbbiekben szó volt arról is, hogy az önkormányzat a holtágot, mint egykori állami tulajdont, visszaigényli a szövetkeztől, s nem lesz akadálya, hogy azoké legyen, akiket leginkább megillet, tehát a horgászoké.

Az elmúlt év őszéig – amíg ki nem árastották alóluk a természetet a nyugati tőkésnek – mondhatni, gond nélkül élhettek, horgászhattak „birodalmukon” a deszkiek. Októberben azonban robbant a „bomba”, a felszámolásra ítélt deszki szövetkezet tulajdonaként jegyzett vízterületet – ami a mai napig természetes vízként van nyilvántartva! – árverésre bocsájtották!

Az egyesület hogy-hogy nem tudott erről, miért nem lépett időben? – kérdezheti joggal a kívüllálló, mint ahogyan a tagok is felvetették ezt a kérdést. A hitetlenkedők megnyugtatóra közöljük: az árverésen ott volt az egyesület

Eladták alóluk a természetet...

■ **Víz nélkül a deszki horgászok?** ■ **Nyugati tőkésé a holtág**

Fotó: Gyenes Kálmán

elnöke, Hollós Artúr is, aki sajnálatos módon – talán nem véletlenül! – szinte csak az utolsó pillanatban értesült a licitálás lehetőségéről... Meg is tette tisztességes ajánlatát (350 ezer forintig terjedt lehetőségük), ám gyorsan

kiderült, ebben a „játékban” – melynek koreográfiáját már korábban megtervezték – a deszki horgászok akkor sem rúghatnának labdába, ha több pénzük lenne.

Nem, mert az árverésen képviseltette magát a Magyar-

Három éve, 1990 januárjában alakult meg a Deszki Maros Ponty Horgászegyesület 200 taggal. Létrejöttét segítette, hogy a Deszki Maros Mezőgazdasági Termelőszövetkezet a természetes vízként nyilvántartott, a Holt-Marosból kialakított, Deszki Tavak néven ismert vízterületén a 374/1989. számú nyilatkozatában lemondott az államot illető halászati jog termelőszövetkezet általi hasznosításáról. Ezért a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Mezőgazdasági Főosztálya a halászati jogot átadta Magyar Országos Horgász Szövetségnek, amely a 20 hektáros területet horgászvízként – kezelői joggal – a helyi egyesületnek ajánlotta.

országon kft-t működtető németországi Peitler úr is, akinek képviselője a licitáláskor fennhéjázó pókhendiséggel bökött a milliókat rejtő diplomatafűzőjére: „Mindegy, hogy mi a végső kikiáltási ár, a vízterület a mienk lesz!”...

Ezek után „természetes”, hogy a szövetkezet megbízottjai azzal a céggel kötöttek előszerződést, amely 410 ezer forintért megvette az egyes, kettes és hármas számú tavat. Az üzlet nyélbe ütése után nem sokkal – évés közben jön meg az étvágy – Peitler úr úgy döntött, a másik két tóra is szüksége van, ad is értük 100-100 ezer forintot, tehát 610 ezerért megveszi a holtágból kialakított tórendszert. Az előszerződést parafálandó, 410 ezer forintot nyomban be is fizetett a szövetkezet pénztárába... (A szerződést, információink szerint, állítólag a közeljövőben véglegesítik.)

Peitler úr nagyvonalúságára jellemző, kegyesen kijelentette, továbbra is megengedi a horgászoknak, hogy hódoljanak kedvenc időtöltésüknek, ebben az évben nem korlátozza jogaikat. Más kérdés, hogy nem is teheti, hiszen még nem született meg az új halászati törvény, ezért a Deszki Tavak halászati joga továbbra is a Mohos-é, tehát az egyesületé. Magyarán, új tulajdonos ide vagy oda, a horgászokat (egyelőre legalábbis) nem lehet kiebudalni a vízterületről!

Az új tulajdonos – csalafinta módon – azt is felvetette, a deszkiek lépjenek ki a Mo-

hosz-ból, ő majd képviseli érdekeiket. A horgászokat persze nem ejtették fejük lágyára, eszük ágában sincs, hogy megválnak az érdekeiket képviselő szövetségtől. Azért sem, mert nemrég, egy hasonló, ugyancsak a horgászvizet kiárúító üzletkötést megvívóva, a Mohos nyerte a pert, s az ítéletet a Legfelsőbb Bíróság is helyben hagyta.

Mindezek ellenére bizonytalanságban élnek a deszki horgászok, akiknek voltaképpen ezzel a sajátos üzletkötéssel kezdődött a kálváriájuk. Azoknak a horgászoknak, akik időt, energiát és pénzt nem kímélve alakították ki kedvelt kikapcsolódásuk színhelyét. Azt a területet, amit most furcsa módon vesznek el, akarnak elvenni tőlük.

A mezőgazdasági szövetkezet felszámolására – persze hivatalos formában – a Dél-product Kft. kapott megbízást. Ennek a társaságnak az a Sáfrány Mihály az ügyvezető igazgatója, aki a Forráskúti Haladás Mgsz.-nél a minapig főkönyvelőként volt alkalmazva... A szövetkezet ma is üzleti kapcsolatban áll a horgászvizet megvásárló Peitler úrral – élelmiszert vesz a forráskútiaktól –, tehát az ügyvezető igazgatóval, aki egyben a felszámolási biztos, régebbi keletű az ismeretség, ami most sem jött rosszul...

Gyürki Ernő